

Закон України Про охорону прав на сорти рослин

Цей Закон регулює майнові і особисті немайнові відносини, що виникають у зв'язку з набуттям, здійсненням та захистом прав інтелектуальної власності на сорти рослин.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ **Стаття 1. Визначення термінів**

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

автор сорту - фізична особа, яка безпосередньо вивела чи винайшла і поліпшила сорт;

батьківські компоненти - складові гібриду першого покоління (лінія, гібрид), що використовувалися для його створення;

ботанічний таксон - таксономічна категорія, встановлена для відособленої групи рослин, споріднених між собою спільністю ознак, властивостей;

використання сорту - будь-яка дія щодо сорту, зазначена в цьому Законі в переліку дій, що потребують дозволу володільця патенту або, за його відсутності, власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту;

власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту - особа, якій належить упродовж визначеного цим Законом строку і засвідчене свідоцтвом про державну реєстрацію сорту майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин;

держава-учасниця - держава, що приєдналася до Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин, прийнятої 2 грудня 1961 року і переглянутої 10 листопада 1972 року, 23 жовтня 1978 року і 19 березня 1991 року;

Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні (далі - Реєстр сортів рослин України) - офіційний перелік сортів рослин, придатних для поширення в Україні;

експертний заклад - підприємство, установа або організація, уповноважені Компетентним органом на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин відповідно до цього Закону;

об'єкт заявки - сорт рослин, щодо якого подано заявку;

поширення сорту - комерційне розповсюдження посадкового матеріалу - матеріального носія сорту, занесеного до Реєстру сортів рослин України;

селекціонер - автор сорту, особа, яка має трудові чи цивільно-правові відносини з автором сорту щодо виведення або винайдення та поліпшення сорту, правонаступник (спадкоємець) першої або другої із зазначених вище осіб, залежно від конкретного випадку;

сорт рослин - окрема група рослин (клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція) в рамках нижчого із відомих ботанічних таксонів (рід, вид, різновидність) незалежно від того, чи задовольняє вона умови виникнення правової охорони.

Стаття 2. Законодавство України про охорону прав на сорти рослин

Законодавство України про права на сорти рослин базується на Конституції України та складається із Цивільного кодексу України, цього Закону, міжнародних договорів у сфері охорони прав на сорти рослин, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них.

Стаття 3. Сфера застосування цього Закону

Цей Закон застосовується щодо сортів усіх родів і видів рослин.

Норми цього Закону щодо визначення придатності сорту до поширення в Україні, права на поширення в Україні не застосовуються до сортів рослин, які використовуються в декоративних цілях.

Стаття 3-1. Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин

Суб'єктами права інтелектуальної власності на сорт рослин є:

- 1) автор (автори) сорту рослин;
- 2) інші особи, які набули майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин за договором чи законом".

Стаття 4. Застосування норм міжнародних договорів

Якщо у міжнародному договорі, згода на обов'язковість якого в Україні надана Верховною Радою України, містяться інші правила, ніж ті, що встановлені цим Законом та прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 5. Права іноземних осіб та осіб без громадянства

Іноземні особи і особи без громадянства набувають, здійснюють та користуються охороною прав на сорти рослин відповідно до цього Закону нарівні з громадянами та юридичними особами України, крім випадків, прямо передбачених цим Законом, іншими законодавчими актами України або міжнародними договорами.

Стаття 6. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері охорони прав на сорти

1. Кабінет Міністрів України:

спрямовує і координує роботу центральних органів виконавчої влади щодо виконання цього Закону;

видає нормативно-правові акти з питань охорони прав на сорти рослин;

організовує міжнародне співробітництво з питань охорони прав на сорти рослин;

утворює консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи для забезпечення ефективності реалізації своїх повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин із забезпечення конституційних прав і свобод громадян України щодо регулювання їхніх майнових і немайнових відносин, що виникають у зв'язку з набуттям, здійсненням та захистом інтелектуальної власності на сорти рослин;

визначає порядок ведення Реєстру заявок, Реєстру патентів, Реєстру сортів рослин України;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері охорони прав на сорти рослин (Контролюючого органу)

1. Контролюючий орган організовує та здійснює державний нагляд (контроль) у частині охорони прав на сорти рослин за:

дотриманням юридичними та фізичними особами вимог законодавства з охорони прав на сорти рослин у сфері виробництва, використання, зберігання, реалізації та розмноження сортів рослин;

веденням первинного насінництва власниками майнових прав інтелектуальної власності та підтримувачами сортів рослин;

проведенням експертизи заявки на сорт рослин;

ввезенням в Україну садивного матеріалу (насіння) незареєстрованих в Україні сортів рослин;

дотриманням особистого немайнового права авторства на сорт, майнового права власника сорту, права попереднього користування і права при відновленні прав на сорт, права на поширення сорту в Україні, прав автора сорту у разі відмови власника від майнового права на сорт, порядку вивезення з України посадкового матеріалу (насіння) сортів рослин, що містять об'єкт інтелектуальної власності, угоди, укладеної між роботодавцем та автором сорту щодо виплати справедливої винагороди;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони прав на сорти рослин (Компетентного органу)

1. Компетентний орган:

забезпечує розвиток наукового та матеріально-технічного потенціалу у сфері охорони прав на сорти рослин;

узгоджує формування і виконання міжнародних науково-технічних програм і проектів з охорони прав на сорти рослин за спільними координаційними договорами;

сприяє розвитку інноваційної діяльності в галузі сортовивчення і охорони прав на сорти рослин;

дає державне замовлення на проведення науково-технічної експертизи у сфері охорони прав на сорти рослин;

узагальнює практику застосування законодавства про охорону прав на сорти рослин, розробляє пропозиції з його вдосконалення;

забезпечує організацію приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

забезпечує проведення державної реєстрації заявок, прав на сорти рослин, сортів і підтримувачів сортів рослин;

уповноважує підприємства, установи або організації на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин відповідно до цього Закону;

видає патенти на сорти рослин, свідоцтва про авторство на сорти рослин, свідоцтва про державну реєстрацію сорту рослин;

забезпечує ведення Реєстру заявок, Реєстру патентів, Реєстру сортів рослин України;

організовує перевірку збереженості сортів рослин;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про видані патенти на сорти рослин і свідоцтва про авторство на сорти рослин, видає Каталог сортів рослин, придатних для поширення в Україні;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про видачу ліцензії на використання сорту та передачу майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони сортів рослин і представляє інтереси України з питань охорони прав на сорти рослин у міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері охорони прав на сорти рослин;

організовує науково-дослідні роботи у сфері охорони прав на сорти;

організовує роботу щодо підготовки і перепідготовки кадрів державної системи охорони прав на сорти рослин;

організовує післяреєстраційне вивчення сортів, розмноження нових і перспективних сортів рослин;

затверджує галузеві та міжгалузеві програми науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт у сфері охорони прав на сорти рослин;

{Абзац двадцять перший частини першої статті 8 виключено на підставі Закону № 124-IX від 20.09.2019}

організовує та бере участь у міжнародних заходах наукового спрямування (форуми, симпозіуми, конференції тощо), координує участь наукових установ у діяльності іноземних та міжнародних наукових товариств, асоціацій і союзів на правах їх членів у сфері інтелектуальної власності на сорти рослин;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 9. Уповноваження підприємств, установ, організацій на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин

1. Компетентний орган може уповноважувати підприємства, установи, організації на виконання повноважень у сфері прав на сорти рослин, закріплених цим Законом за Компетентним органом, якщо підприємство, установа, організація відповідають таким вимогам:

є юридичною особою - резидентом України;

може підтвердити відповідний рівень компетентності;

має належну кількість кваліфікованого персоналу, який працює на постійних умовах, достатню для проведення експертизи заявки на сорт;

не є суб'єктом насінництва та розсадництва;

не використовує фінансові та матеріальні ресурси заявника;

має належне інформаційно-технічне забезпечення для проведення експертизи заявки на сорт;

має акредитовані лабораторії (центри);

має систему управління якістю;

не має комерційної або іншої заінтересованості щодо об'єктів заявки;

має належну матеріально-технічну базу та інші об'єкти інфраструктури, необхідні для виконання повноважень у сфері прав на сорти рослин, на виконання яких надається уповноваження.

2. Порядок підтвердження підприємствами, установами, організаціями відповідного рівня компетентності, вимоги щодо кількості кваліфікованого персоналу, який працює на постійній основі, вимоги до фінансових та матеріальних ресурсів, акредитованих лабораторій та системи управління якістю, перелік документів, необхідних для отримання уповноваження, та порядок їх подачі затверджуються Компетентним органом.

3. У разі прийняття рішення про уповноваження підприємства, установи, організації Компетентний орган видає організаційно-розпорядчий акт, в якому зазначаються:

найменування юридичної особи, яку уповноважено на виконання окремих повноважень Компетентного органу;

строк уповноваження;

перелік повноважень у сфері прав на сорти рослин, на виконання яких надається уповноваження;

умови, за яких уповноваження може бути припинене або відкликано;

порядок координації дій між Компетентним органом та експертним закладом.

4. Експертні заклади регулярно або за відповідним запитом Компетентного органу звітують про результати своєї діяльності у сфері охорони прав на сорти рослин.

5. Компетентний орган щорічно проводить аудит діяльності експертних закладів щодо виконання ними окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин. У разі виявлення за результатами аудиту порушень Компетентний орган встановлює строк для їх усунення. Якщо експертний заклад не вживає заходів з усунення таких порушень протягом встановленого строку, Компетентний орган відкликає уповноваження експертного закладу.

6. Компетентний орган оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті організаційно-розпорядчий акт про уповноваження експертного закладу не пізніше наступного дня після його прийняття, а також перелік експертних закладів, уповноважених на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин.

7. Експертні заклади не можуть бути уповноважені Компетентним органом на виконання повноважень щодо:

прийняття рішень щодо заявок;

видачі охоронних документів, що засвідчують права на сорт;

{Абзац четвертий частини сьомої статті 9 виключено на підставі Закону № 124-IX від 20.09.2019}

надання державного замовлення на проведення науково-технічної експертизи у сфері прав на сорти рослин;

представництва інтересів України з питань охорони прав на сорти рослин у міжнародних організаціях.

Розділ II. УМОВИ НАБУТТЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТ РОСЛИН

Стаття 10. Права на сорти

1. Згідно з цим Законом можуть набуватися такі права на сорти:

особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин;

майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин;

майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин.

Ці права набуваються на сорт, який відповідає критеріям, визначеним цим Законом, та якому присвоєна назва згідно з ним.

2. Про особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин свідчить свідоцтво про авторство на сорт рослин.

3. Про майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин свідчить патент на сорт рослин.

Обсяг правової охорони сорту, на який видано патент, визначається сукупністю ознак, викладених в занесеному до Реєстру патентів описі сорту.

4. Про майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин свідчить свідоцтво про державну реєстрацію сорту рослин.

5. Зазначені права на сорт набуваються в порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 11. Критерії придатності сорту для набуття прав інтелектуальної власності на нього

1. Різновидами сорту, на які можуть набуватися права, є клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція.

2. Сорт вважається придатним для набуття права на нього як на об'єкт інтелектуальної власності, якщо за проявом ознак, породжених певним генотипом чи певною комбінацією генотипів, він є новим, відмінним, однорідним та стабільним.

3. Сорт вважається новим, якщо до дати, на яку заявка вважається поданою, заявник чи інша особа за його дозволом не продавали чи будь-яким іншим способом не передавали матеріал сорту для комерційного використання:

а) на території України - за рік до цієї дати;

б) на території іншої держави - щодо деревних та чагарникових культур і винограду за шість років і щодо рослин інших видів за чотири роки до цієї дати.

4. Новизна сорту не втрачається, якщо будь-який його матеріал збувався, у тому числі й до визначених пунктами "а" і "б" частини третьої цієї статті дат:

із зловживанням на шкоду заявнику;

на виконання договору про передачу права на подання заявки;

на виконання договору про розмноження відтворювального матеріалу сорту і його експертизу на придатність сорту для поширення, за умови, що зібраний внаслідок цього матеріал передавався лише заявникові і не використовувався для виробництва сорту;

на виконання визначених законодавством заходів, зокрема щодо біологічної безпеки чи формування Реєстру сортів рослин України;

як побічний або відхідний продукт, отриманий під час створення чи поліпшення сорту, без посилань на сорт і лише для споживання.

5. Сорти родів і видів, на які право власності відповідно до пункту 1 розділу IX цього Закону було обмежено, можуть бути визнані придатними для правової охорони без пред'явлення до сорту вимог частини третьої цієї статті. При цьому дата пріоритету встановлюється за датою надходження до Компетентного органу заявки на реєстрацію сорту.

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт, встановлений статтею 39 цього Закону, скорочується на період з дати державної реєстрації сорту до дати державної реєстрації прав на сорт. Щодо таких сортів не діє тимчасова правова охорона, передбачена статтею 30 цього Закону.

6. Сорт відповідає умові відмінності, якщо за проявом його ознак він чітко відрізняється від будь-якого іншого сорту, загальновідомого до дати, на яку заявка вважається поданою.

Сорт, що протиставляється заявленому, вважається загальновідомим, якщо:

а) він поширений на певній території в будь-якій державі;

б) відомості про прояви його ознак стали загальнодоступними у світі, зокрема шляхом їх опису в будь-якій оприлюдненій публікації;

в) він представлений зразком у загальнодоступній колекції;

г) йому надана правова охорона і/або він внесений до офіційного реєстру сортів в будь-якій державі, при цьому він вважається загальновідомим від дати подання заявки на надання права чи внесення до реєстру.

7. Сорт вважається однорідним, якщо з урахуванням особливостей його розмноження всі рослини цього сорту залишаються достатньо схожими (однорідними) за своїми основними ознаками, зазначеними в описі сорту.

8. Сорт вважається стабільним, якщо його основні ознаки, відзначені в описі сорту, залишаються незмінними після неодноразового розмноження чи, у разі особливого циклу розмноження, в кінці кожного такого циклу.

9. Виникнення майнових прав інтелектуальної власності на сорт не залежить від додаткових умов, що відрізняються від викладених у цій статті, якщо йому надана назва відповідно до положення статті 13 цього Закону та заявником витримані всі вимоги, передбачені цим Законом, включаючи сплату необхідних зборів.

Стаття 12. Умови державної реєстрації сорту

Державна реєстрація сорту здійснюється, якщо сорт відмінний, однорідний та стабільний, йому присвоєна назва і він придатний для поширення в Україні.

Стаття 13. Назва сорту

1. Сортові присвоюється назва, яка повинна його однозначно ідентифікувати і відрізнятися від будь-якої іншої назви існуючого в Україні і державах-учасниках сорту того ж чи спорідненого виду.

2. Назва сорту включає його родове чи видове позначення і власну назву.

3. Власна назва може бути представлена будь-яким словом, комбінацією слів, комбінацією слів і цифр або комбінацією літер і цифр.

4. Назва сорту не повинна:

а) суперечити принципам гуманності і моралі;

б) складатися тільки із цифр, за винятком випадків, коли це відповідає усталеній практиці найменування сортів, чи складатися виключно із знаків чи зазначень, які вказують на вид, групу стиглості, якість, призначення, цінність, походження або технологію вирощування;

в) вводити в оману або давати хибне уявлення щодо характеристик, цінності, географічного походження сорту, а також про автора сорту чи іншу заінтересовану особу;

г) бути тотожною чи настільки подібною, що її можна сплутати, щодо назви сорту, права на який набуті в Україні чи іншій державі-учаснику.

5. Сорт повинен пропонуватися в Україні та в іншій державі-учасниці під однією і тією ж назвою за виключенням випадку, якщо така назва є неприйнятною на території України.

6. Будь-які права, пов'язані з прийнятою назвою сорту, не повинні перешкоджати її вільному використанню у зв'язку з даним сортом, навіть після закінчення строку правової охорони цього сорту.

Стаття 14. Придатність сорту для поширення в Україні

Сорт вважається придатним для поширення в Україні, якщо він відмінний, однорідний та стабільний, може бути використаний для задоволення потреб суспільства і не заборонений для поширення з підстав загрози життю і здоров'ю людей, нанесення шкоди тваринному і рослинному світу, збереженню довкілля. Критерії заборони поширення сортів в Україні розробляються Компетентним органом і затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ПОРЯДОК НАБУТТЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТ РОСЛИН

Стаття 15. Загальні положення порядку набуття прав на сорт рослин

1. Права на сорт набуваються в Україні шляхом подання до Компетентного органу заявки, експертизи заявки та державної реєстрації прав.
2. Набуття прав на сорт в іноземних державах здійснюється незалежно від набуття таких прав в Україні.
3. Від імені авторів сортів, заявників, володільців патентів та власників майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту у відносинах, врегульованих цим Законом, можуть виступати їх представники, зокрема представники з питань інтелектуальної власності, зареєстровані відповідно до положення про них, затвердженого Кабінетом Міністрів України. У такому разі відносини з представниками вважаються відносинами відповідно з авторами, заявниками, володільцями патентів та власниками майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту.

Стаття 16. Право автора сорту

1. Право на подання заявки на сорт рослин належить автору сорту, якщо інше не передбачено цим Законом або договором.
2. Якщо сорт створили спільно кілька авторів, вони мають право на подання спільної заявки, якщо інше не передбачено договором між ними. Відмова одного чи кількох авторів від здійснення права на подання заявки не припиняє такого права в решти співавторів сорту.
3. У разі перегляду умов договору стосовно складу авторів сорту Компетентний орган за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як авторів, а також

авторів, не зазначених у заявці, вносить зміни до відповідних документів у встановленому порядку за умови надходження клопотання до прийняття рішення про державну реєстрацію прав на сорт та сплати відповідного збору.

4. Автору сорту належать права авторства, які є особистими немайновими правами і охороняються безстроково згідно із статтею 37 цього Закону.

Стаття 17. Право роботодавця (замовника)

1. Якщо сорт створено автором сорту у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту) чи договору про створення сорту за замовленням, то, в разі якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням між роботодавцем (замовником) і автором сорту не передбачено інше, право на подання заявки на сорт належить автору сорту та роботодавцю (замовнику) спільно.

Роботодавець (замовник) може передати право на подання заявки на сорт рослин на підставі закону або договору.

2. Якщо сорт створено автором сорту у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту) чи договору про створення сорту за замовленням, роботодавець (замовник) має право вимагати від автора сорту письмового повідомлення про одержаний ним сорт з повним описом такого сорту, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше.

3. Якщо трудовим договором або договором про створення за замовленням між роботодавцем і селекціонером передбачено право на подання заявки тільки роботодавцем, він повинен, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше, протягом 60 днів з дня отримання повідомлення автора сорту подати до Компетентного органу заявку на сорт чи передати право на подання заявки іншій особі або прийняти рішення про збереження відомостей про сорт як конфіденційної інформації або комерційної таємниці. У цей самий строк роботодавець повинен укласти з автором сорту письмовий договір щодо розміру та умови виплати йому справедливої винагороди (роялті) відповідно до економічної цінності сорту та іншої його вигоди, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше. Компетентний орган може встановлювати мінімальні ставки зазначеної винагороди.

4. Якщо роботодавець (правонаступник роботодавця) не виконає зазначених у частині третій цієї статті вимог у встановлений строк чи не використовуватиме сорт, зберігаючи відомості про нього як конфіденційну інформацію більше

чотирьох років з дня одержання повідомлення автора сорту, то право на подання заявки і одержання патенту переходить до автора сорту, а за роботодавцем залишається переважне право на придбання невиключної ліцензії на використання сорту, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше.

5. Суперечки щодо умов одержання автором сорту від роботодавця (замовника) винагороди та її розміру вирішуються в судовому порядку.

Стаття 18. Право правонаступника (спадкоємця)

1. Право на подання заявки на сорт рослин має відповідно правонаступник (спадкоємець) автора або роботодавця (замовника).

Стаття 19. Право першого заявника

Якщо сорт рослин створено двома чи більше авторами (групами авторів) незалежно один від одного, то права на сорт належать заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за якою не прийнято рішення про відмову у видачі патенту.

Стаття 19-1. Право будь-якої особи

1. Будь-яка особа може подати заявку на набуття майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту, віднесеного до загальновідомих, без набуття майнових прав інтелектуальної власності на такий сорт, засвідчених патентом.

Стаття 20. Заявка на сорт

1. Заявка на сорт подається до Компетентного органу особою, яка має на це право, згідно із статтями 16, 17 і 18 цього Закону.

Якщо заявника можна ідентифікувати як селекціонера на підставі інформаційного обміну між компетентними органами держав-учасниць або державами - членами Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин, договір про передачу права на подання заявки не вимагається.

2. Заявка повинна стосуватися тільки одного сорту.

3. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про визнання прав на сорт з позначенням видів прав на сорт, які має намір отримати заявник;

ім'я (назву) та адресу місця проживання (місцезнаходження) заявника;

ім'я та адресу місця проживання автора (авторів);

зазначення ботанічного таксона (українською та латинською мовами);

запропоновану назву сорту;

технічну анкету сорту;

зазначення показників для визначення придатності сорту для поширення в Україні (якщо в заяві позначено намір набути майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин);

відомості про походження сорту, які містять методи та вихідні форми, що використовуються для його створення;

відомості про інші заявки щодо цього сорту;

відомості про здійснене комерційне використання;

{Абзац дванадцятий частини третьої статті 20 виключено на підставі Закону № 864-VIII від 08.12.2015}

інші визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони прав на сорти рослин, відомості, необхідні для набуття прав на сорт.

{Частину четверту статті 20 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

4. У порядку, встановленому Компетентним органом, до заявки додаються зразки посадкового матеріалу об'єкта заявки в кількості та якості, необхідних для проведення його кваліфікаційної експертизи та зберігання.

Зразки посадкового матеріалу батьківських компонентів об'єкта заявки не додаються. Компетентний орган може затребувати зразки посадкового матеріалу батьківських компонентів об'єкта заявки у випадках та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України.

За зверненням заявника Компетентний орган враховує результати експертизи батьківських компонентів, проведеної компетентним органом будь-якої іншої держави-учасниці.

5. Автор сорту має право вимагати, щоб його не згадували як автора в будь-якій публікації про заявку чи патент.

Якщо трудовим договором (контрактом) або договором про створення за замовленням між автором і роботодавцем передбачено відмову автора (авторів) від особистих немайнових прав інтелектуальної власності на сорт, а в заяві не зазначено наміру набути немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, ім'я та адреса місця проживання автора (авторів) у заявці можуть не зазначатися.

{Частина шосту статті 20 виключено на підставі Закону № 864-VIII від 08.12.2015}

7. Інші вимоги до документів заявки визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони прав на сорти рослин.

8. За подання заявки сплачується збір. Документ про сплату збору надається до Компетентного органу разом із заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки.

Стаття 21. Дата, на яку заявка вважається поданою

1. Датою подання заявки вважається дата одержання Компетентним органом матеріалів заявки, передбачених частиною третьою статті 20 цього Закону, або частини матеріалів, що містять принаймні:

- а) відомості про заявника, викладені українською мовою;
- б) зазначення ботанічного таксона (латинське та українське позначення);
- в) запропоновану заявником назву або тимчасове позначення сорту;
- г) якщо заявляється пріоритет - назву держави-учасника, в якій подано попередню заявку на цей сорт, та дату подання цієї заявки;
- д) технічну анкету сорту.

2. Якщо Компетентний орган вважає, що на момент одержання матеріали заявки не відповідають вимогам частини першої цієї статті, вона повідомляє про це заявника.

Для внесення змін до матеріалів надається двомісячний строк від дати одержання заявником повідомлення Компетентного органу. Якщо за цей час невідповідність буде усунуто, датою подання заявки вважатиметься дата одержання Компетентним органом виправлених матеріалів. У противному разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

3. Рішення про встановлення дати подання заявки Компетентний орган надсилає заявникові після надходження документа про сплату збору за подання заявки. У разі несплати або несвоєчасної сплати збору рішення не надсилається, а заявка вважається відкликаною.

Стаття 22. Право на пріоритет заявки

1. Заявник має право заявити пріоритет за датою подання попередньої заявки на той же сорт до компетентного органу іншої держави-учасника за умови, що заявка подана до Компетентного органу не пізніше дванадцяти місяців від дати подання попередньої заявки до компетентного органу іншої держави-учасника і на дату подання заявки попередня заявка була чинною. Якщо останній день цього строку є вихідним днем, то строк продовжується до першого наступного робочого дня.

2. Заявник, який бажає заявити пріоритет, подає заяву про пріоритет, копію попередньої заявки разом із зазначенням дати подання цієї заявки та її номера, завірену органом, до якого вона була подана, та переклад її на українську мову. Ці документи повинні надійти до Компетентного органу до закінчення тримісячного строку від дати подання заявки.

3. Строки, зазначені в частинах першій і другій цієї статті, пропущені через непередбачені і незалежні від заявника обставини, можуть бути продовжені на два місяці за умови сплати відповідного збору. У протилежному разі заявник втрачає право на пріоритет.

Стаття 23. Конфіденційність заявки

1. З дати надходження заявки до Компетентного органу та до дати публікації відомостей про заявку згідно з вимогами пункту "б" частини п'ятої статті 26 цього Закону матеріали заявки вважаються конфіденційною інформацією та зберігаються Компетентним органом або експертним закладом в таємниці. Доступ третіх осіб до матеріалів заявки в цей період забороняється, за винятком випадків, передбачених законодавством.

Результати експертизи сорту вважаються конфіденційною інформацією і зберігаються Компетентним органом або експертним закладом в таємниці. Доступ третіх осіб до результатів експертизи в період її проведення забороняється, за винятком випадків, якщо такий доступ передбачений законодавством.

Особи, винні у порушенні вимог щодо конфіденційності матеріалів заявки, несуть відповідальність, передбачену законами України.

Стаття 24. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати одержання ним рішення про реєстрацію сорту.

Стаття 25. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус державної науково-технічної експертизи. Вона проводиться з метою встановлення відповідності заявки і сорту вимогам цього Закону та підготовки обґрунтованих експертних висновків і рішень за заявкою.

2. Експертиза заявки проводиться Компетентним органом або експертним закладом у порядку, встановленому цим Законом.

3. Експертиза заявки складається з формальної експертизи (експертизи за формальними ознаками) та кваліфікаційної (технічної) експертизи.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на пропозицію Компетентного органу особисто або через свого представника брати участь у встановленому порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право з власної ініціативи вносити до заявки виправлення і уточнення ознак, наведених у технічній анкеті сорту. Ці виправлення і уточнення не враховуються, якщо вони надійшли до Компетентного органу після дати одержання заявником рішення за заявкою.

За подання заявником клопотання про внесення виправлень і уточнень до заявки після внесення відомостей про неї до Реєстру заявок сплачується збір.

6. Компетентний орган або експертний заклад зобов'язані письмово повідомити заявника про результати розгляду кожного окремого клопотання, що надійшло від заявника.

Стаття 26. Формальна експертиза

1. Формальна експертиза заявки проводиться з метою визначення відповідності формальних ознак заявки вимогам, що встановлені цим Законом і затвердженими Компетентним органом на його основі правилами складання та подання заявки.

2. Під час проведення формальної експертизи:

а) визначається дата подання заявки відповідно до положень статті 21 цього Закону;

б) перевіряється відповідність складу документів заявки вимогам, визначеним частиною третьою статті 20 цього Закону;

в) заявка порівнюється з наданою заявником копією попередньої заявки, якщо така подавалася до компетентного органу держави-учасника, і встановлюється дата пріоритету відповідно до положень статті 22 цього Закону;

г) встановлюється факт сплати збору за подання заявки.

{Пункт "д" частини другої статті 26 виключено на підставі Закону № 864-VIII від 08.12.2015}

3. У разі надходження матеріалів, на підставі яких може бути встановлена дата подання заявки:

а) протягом десяти календарних днів заявнику надсилаються:

повідомлення про прийняття заявки до розгляду (із зазначенням її номера та дати подання) та ввезення дослідних зразків сортів (із зазначенням необхідної кількості) для цілей експертизи заявки;

повідомлення щодо сум зборів, які має сплатити заявник, та реквізити для сплати;

б) до Реєстру заявок вносяться відомості, що містять:

номер та дату подання заявки;

дату пріоритету (якщо заявлено пріоритет);

ім'я (назву) заявника;

зазначення ботанічного таксона (українською та латинською мовами);

назву сорту.

4. У разі надходження матеріалів, на підставі яких дата подання заявки не може бути встановлена, заявка вважається неподаною, про що протягом десяти календарних днів заявнику надсилається експертний висновок із зазначенням дати надходження матеріалів. Перше повідомлення про результати формальної експертизи повинно бути надіслано Компетентним органом заявникові не пізніше трьох місяців з дати одержання ним матеріалів заявки.

5. У разі відповідності формальних ознак заявки встановленим вимогам і одержання позитивних висновків за положеннями пунктів "а", "б" і "г" частини другої цієї статті:

а) заявнику протягом десяти календарних днів надсилається експертний висновок про позитивні результати формальної експертизи і про початок проведення кваліфікаційної експертизи;

б) в офіційному виданні публікуються відомості про заявку, що містять:

номер та дату подання заявки;

назву сорту;

ім'я (назву) заявника або його представника;

в) компетентний орган кожної держави-учасника інформується про запропоновану заявником назву сорту.

{Частина шосту статті 26 виключено на підставі Закону № 864-VIII від 08.12.2015}

7. Після опублікування відомостей про заявку будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку.

8. У разі невідповідності формальних ознак заявки встановленим вимогам заявнику надсилається відповідний експертний висновок.

Заявник зобов'язаний усунути зазначену невідповідність протягом двох місяців від дати одержання ним експертного висновку. Цей строк може бути продовжений на шість місяців за умови сплати відповідного збору. В противному разі заявнику надсилається рішення про відмову в державній реєстрації прав на сорт.

Строк, пропущений з поважних причин, поновлюється за умови подання заявником клопотання протягом дванадцяти місяців від дати його закінчення та сплати відповідного збору.

Стаття 27. Кваліфікаційна експертиза

1. Кваліфікаційна експертиза передбачає проведення комплексу досліджень, необхідних для підготовки експертного висновку за заявкою та прийняття рішення щодо державної реєстрації сорту і прав на нього.

2. Кваліфікаційна експертиза розпочинається після отримання заявником експертного висновку про позитивні результати формальної експертизи за умови оплати послуг експертного закладу.

Оплата послуг з проведення кваліфікаційної експертизи здійснюється на договірних умовах за кожен рік експертизи протягом двох місяців з дня

отримання звіту про результати експертизи попереднього року.

Заявник має право звернутися до Компетентного органу або експертного закладу із заявою про перенесення строку початку кваліфікаційної експертизи.

3. Розмір плати за послуги з проведення кваліфікаційної експертизи для сортів, що не проходять у Компетентному органі або експертному закладі експертизу на придатність сорту для поширення, є меншим від розміру плати за аналогічні продукти для сортів, що проходять таку експертизу.

4. Під час проведення кваліфікаційної експертизи:

а) проводиться експертиза запропонованої назви сорту в порядку, визначеному статтею 28 цього Закону;

б) визначається новизна сорту відповідно до частин третьої і четвертої статті 11 цього Закону.

Якщо в заяві зазначено намагання набути майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин та майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин і встановлено, що новизна втрачена, заявникові надсилається експертний висновок про неможливість набуття майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин з цієї причини і продовження кваліфікаційної експертизи з метою набуття майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин;

в) визначається відповідність сорту критеріям відмінності, однорідності та стабільності відповідно до частин п'ятої, шостої і сьомої статті 11 цього Закону, а Компетентний орган визначає переліки родів і видів, сорти яких проходять цю експертизу;

г) відповідно до положень статті 29 цього Закону проводиться експертиза на придатність сорту для поширення;

г) розглядаються у порядку, визначеному статтею 30 цього Закону, можливі заперечення третіх осіб проти набуття прав на сорт.

5. За результатами кваліфікаційної експертизи у порядку, визначеному статтею 31 цього Закону, формулюється обґрунтований експертний висновок за заявкою і Компетентний орган приймає рішення про державну реєстрацію сорту і видачу патенту або рішення про відмову в реєстрації сорту і видачі патенту.

6. Під час проведення кваліфікаційної експертизи Компетентний орган або експертний заклад зобов'язаний направляти заявнику щорічний звіт про хід кваліфікаційної експертизи з відповідними роз'ясненнями.

Під час проведення кваліфікаційної експертизи Компетентний орган або експертний заклад має право направити заявнику запит про надання додаткових матеріалів, інформації, документів, зразків, необхідних для встановлення новизни, відмінності, однорідності і стабільності сорту.

Якщо протягом двох місяців з дня одержання заявником відповідного запиту він не надає додаткових матеріалів, інформації, документів, зразків, необхідних для встановлення новизни, відмінності, однорідності і стабільності сорту, Компетентний орган або експертний заклад приймає рішення про відкликання заявки та надсилає заявнику повідомлення про відкликання заявки.

Строк, пропущений з поважних причин, поновлюється за умови подання заявником клопотання протягом 12 місяців з дати його закінчення та сплати відповідного збору.

Стаття 28. Експертиза назви сорту

1. Експертиза запропонованої назви сорту проводиться з метою визначення відповідності цієї назви вимогам, встановленим статтею 13 цього Закону.

{Частина другу статті 28 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

2. Під час експертизи заявки на сорт заявник має право зазначати в матеріалах заявки селекційний код як назву сорту.

3. У разі виявлення Компетентним органом невідповідності запропонованої назви сорту встановленим вимогам заявнику надсилається експертний висновок з вимогою запропонувати іншу назву сорту.

4. Будь-яка особа може подати до Компетентного органу вмотивоване заперечення щодо запропонованої назви сорту протягом трьох місяців від дати опублікування її в офіційному виданні. Компетентний орган будь-якої держави-учасника може подати свої зауваження з цього приводу.

Компетентний орган надсилає заперечення та зауваження заявнику.

5. Заявник зобов'язаний повідомити Компетентний орган про своє ставлення до зазначених експертного висновку, заперечення чи зауваження протягом трьох місяців від дати його одержання. Він може спростувати їх та залишити запропоновану назву сорту без змін або запропонувати іншу назву сорту.

Зазначений строк продовжується на шість місяців за умови сплати відповідного збору. У протилежному разі заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строк, пропущений з поважних причин, поновлюється за умови подання заявником клопотання протягом дванадцяти місяців від дати його закінчення та сплати відповідного збору.

6. Запропонована заявником інша назва сорту публікується в офіційному виданні. Про неї інформується компетентний орган кожної держави-учасника. Експертиза нової назви проводиться у тому ж порядку, що і запропонованої раніше назви сорту.

7. За результатами розгляду заперечення чи зауваження заявнику і (або) особі, яка подала заперечення, надсилається експертний висновок.

8. Якщо проведеною експертизою не виявлено невідповідності запропонованої назви сорту вимогам, встановленим статтею 13 цього Закону, заявнику надсилається експертний висновок про її ухвалення.

9. За клопотанням заявника ухваленою Компетентним органом назву сорту може бути змінено за умови надходження клопотання до прийняття рішення про виникнення прав на сорт та сплати відповідного збору.

10. Назва сорту затверджується рішенням про виникнення прав на сорт та реєструється одночасно із внесенням відомостей про сорт до відповідних видань.

Про зареєстровану назву сорту інформується компетентний орган кожної держави-учасника.

11. Після затвердження назви сорту рішенням про виникнення прав на сорт її зміна Компетентним органом можлива, якщо встановлено, що вона більше не відповідає умовам, викладеним у статті 13 цього Закону, або володільць патенту чи будь-яка інша особа вимагає заборонити використання існуючої назви сорту.

Компетентний орган надає володільцю патенту можливість запропонувати нову назву сорту та діє далі відповідно до цієї статті.

Про зміну назви сорту інформується компетентний орган кожної держави-учасника.

Стаття 29. Експертиза на придатність сорту для поширення

1. Компетентний орган визначає перелік родів і видів, сорти яких проходять експертизу на придатність сорту для поширення. Щодо сортів родів і видів, які не увійшли до вищезазначеного переліку, рішення приймається на підставі інформації, наданої заявником.

2. Експертиза на придатність сорту для поширення проводиться Компетентним органом або експертним закладом за умови попередньої сплати відповідного збору.

3. Визначення придатності сорту для поширення виконується відповідно до статті 14 цього Закону.

4. Ввезення в Україну зразків сорту, призначених для проведення експертизи, здійснюється на підставі підтвердження Компетентного органу про те, що зразки сорту ввозяться в Україну для проведення експертизи заявки (повідомлення Компетентного органу про прийняття заявки до розгляду та ввезення дослідних зразків сортів для цілей експертизи заявки).

Компетентний орган вносить видані підтвердження (повідомлення про прийняття заявки до розгляду та ввезення дослідних зразків сортів для цілей експертизи заявки) до єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі" у формі електронного документа, засвідченого електронним цифровим підписом, в день видачі таких підтверджень.

Перевірка наявності підтвердження Компетентного органу, зазначеного в частині другій цієї статті, здійснюється державним фітосанітарним інспектором під час проведення фітосанітарного контролю дослідних зразків сортів, що ввозяться в Україну для проведення експертизи заявки, у тому числі за допомогою єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі", в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Компетентний орган або експертний заклад зобов'язаний щорічно повідомляти заявника про результати експертизи сорту, а також надавати йому коментарі до результатів експертизи.

6. Якщо Компетентний орган або експертний заклад вважає результати експертизи недостатніми для складення експертного висновку за заявкою, він має право за погодженням із заявником продовжити строк експертизи, але не більше ніж на один календарний рік.

7. Якщо експертиза сорту проводиться експертним закладом, її результати повинні передаватися виключно Компетентному органу та заявнику. Будь-яке інше використання результатів експертизи можливе лише з дозволу заявника.

Стаття 30. Заперечення третіх осіб щодо реєстрації сорту

1. Будь-яка особа може подати Компетентному органу вмотивоване заперечення щодо виникнення прав на сорт на підставі невідповідності його вимогам,

встановленим цим Законом, протягом трьох місяців від дати опублікування відомостей про заявку в офіційному виданні.

Компетентний орган надсилає копію заперечення заявнику.

2. Заявник зобов'язаний повідомити Компетентний орган про своє ставлення до заперечення протягом трьох місяців від дати його одержання. Він може спростувати заперечення та залишити заявку без змін, внести до неї зміни або відкликати її.

Зазначений строк продовжується на шість місяців за умови сплати відповідного збору. У противному разі заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строк, пропущений з поважних причин, поновлюється за умови подання заявником клопотання протягом дванадцяти місяців з його спливу та сплати відповідного збору.

3. Відповідь заявника про залишення заявки без змін або внесення до неї змін доводиться до відома подавця заперечення. Останньому надається місячний строк для повідомлення Компетентного органу про те, залишає він заперечення чи знімає його.

4. У разі надходження повідомлення про залишення заперечення останнє розглядається Компетентним органом. Він має право затребувати від подавця заперечення або заявника необхідні для цього матеріали, інформацію, документи, зразки тощо.

5. Про результати розгляду заперечення повідомляється його подавець і заявник.

Стаття 31. Рішення за заявою

1. У разі відповідності за результатами кваліфікаційної експертизи заявленого сорту вимогам цього Закону Компетентним органом приймається рішення про виникнення прав на сорт. Якщо заявлений сорт не відповідає вимогам цього Закону, приймається рішення про відмову у виникненні прав на сорт.

Про прийняте рішення повідомляється заявник.

2. Майнові права інтелектуальної власності на сорт набирають чинності з дати сплати державного мита за їх виникнення.

3. Майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту набирає чинності з дати сплати збору за його виникнення.

4. Державне мито за виникнення майнових прав інтелектуальної власності на сорт і збір за виникнення майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту сплачуються протягом трьох місяців від дати надходження до заявника повідомлення. У противному разі прийняте рішення скасовується, про що заявникові надсилається повідомлення.

У разі несплати державного мита рішення скасовується в частині виникнення майнових прав інтелектуальної власності на сорт.

У разі несплати збору рішення скасовується в частині виникнення майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту.

Стаття 32. Тимчасова правова охорона

1. Внесені до Реєстру заявок відомості про сорт дають заявнику право на тимчасову правову охорону від дати подання заявки.

2. Тимчасова правова охорона полягає в тому, що заявник має право на одержання компенсації за завдані йому після публікації відомостей про заявку збитки від особи, яку заявник повідомив про те, що відомості про заявку внесено до Реєстру заявок. Зазначена компенсація може бути одержана заявником тільки після одержання ним патенту.

{Частина третю статті 32 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

4. Чинність тимчасової правової охорони припиняється з наступного дня після дати державної реєстрації прав на сорт або з дати внесення до Реєстру заявок відомостей про відкликання заявки чи прийняття рішення про відмову в державній реєстрації прав на сорт.

Стаття 33. Державна реєстрація прав на сорт

1. Державна реєстрація майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин здійснюється на підставі рішення про державну реєстрацію прав на сорт. Після сплати державного мита та за наявності документа про його сплату відомості, встановлені цим Законом і Положенням про Реєстр патентів, вносяться до Реєстру патентів.

Державна реєстрація майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин здійснюється на підставі рішення про державну реєстрацію прав на сорт. Після сплати відповідного збору та за наявності документа про його сплату відомості, встановлені цим Законом і Положенням про Реєстр сортів рослин України, вносяться до Реєстру сортів рослин України.

2. Реєстр сортів рослин України містить сукупність офіційних відомостей щодо державної реєстрації майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин, які постійно зберігаються на електронному та паперовому носіях. Такими відомостями, зокрема, є:

а) зазначення ботанічного таксона (латинською та українською мовами);

б) назва сорту;

в) ім'я автора (авторів);

г) номер та дата подання заявки;

{Пункт "д" частини другої статті 33 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

е) опис сорту;

є) зазначення характеристик придатності сорту для поширення в Україні;

ж) географічні і зонові рекомендації використання сорту.

3. Реєстр патентів містить сукупність офіційних відомостей щодо державної реєстрації майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, які постійно зберігаються на електронному та паперовому носіях. Такими відомостями, зокрема, є:

а) номер та дата реєстрації прав на сорт;

б) зазначення ботанічного таксона (латинською та українською мовами);

в) назва сорту;

г) номер та дата подання заявки;

д) дата пріоритету;

е) опис сорту;

є) дата публікації відомостей про реєстрацію прав на сорт;

ж) ім'я автора (авторів); ім'я (назва) особи, яка є володільцем патенту сорту і зберігає сорт;

з) відомості про надання ліцензій на використання сорту;

и) відомості про передачу прав на сорт.

4. Внесені до реєстрів відомості відкриті для загального ознайомлення.

5. Внесені до реєстрів відомості можуть бути змінені. Зміни за ініціативою особи, якій належать права, вносяться до реєстру за умови сплати відповідного збору.

{Частина шосту статті 33 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

Стаття 34. Публікування внесених до реєстрів відомостей

Внесені до Реєстру сортів рослин України та Реєстру патентів відомості та опис сорту публікуються в періодичному офіційному виданні Компетентного органу.

Стаття 35. Видача документів про права на сорт

1. Компетентним органом в десятиденний строк від дати державної реєстрації прав на сорт авторів (авторам) видається свідоцтво про авторство на сорт рослин, а заявникові - патент на сорт рослин і свідоцтво про державну реєстрацію сорту рослин.

{Частина другу статті 35 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

3. Якщо авторів сорту є більше, ніж один, то свідоцтво про авторство на сорт видається кожному автору.

4. Якщо права на сорт набувають кілька осіб, то патент на сорт рослин та свідоцтво про державну реєстрацію сорту рослин видаються особі, яка зазначена в заявці першою, якщо договором між заявниками не передбачено інше. Іншим заявникам за їх клопотанням та при сплаті відповідного збору можуть бути видані завірені копії.

5. Патент, свідоцтво про державну реєстрацію, свідоцтво про авторство на сорти родів і видів, не включених до переліку родів і видів, сорти яких проходять експертизу на відповідність сорту критеріям відмінності, однорідності та стабільності, а також експертизу на придатність сорту для поширення, видаються під відповідальність заявників за відповідність сорту критеріям, визначеним цим Законом.

Стаття 36. Оскарження рішення стосовно заявки

Заявник має право оскаржити будь-яке рішення, дії чи бездіяльність Компетентного органу або експертного закладу щодо заявки до суду.

Розділ IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ПОВ'ЯЗАНІ З СОРТОМ РОСЛИН

Стаття 37. Особисте немайнове право авторства на сорт

1. Особа, яка створила сорт, визнається автором сорту. Вона набуває особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин від дати державної реєстрації прав на сорт.
2. Не визнаються авторами сорту фізичні особи, які не внесли особистого творчого внеску у створення сорту, а тільки надали автору (авторам) технічну, організаційну чи матеріальну допомогу при створенні сорту і/або оформленні заявки.
3. Особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин не відчужуються, не передаються і діють безстроково.
4. Автор сорту має право за своєю вимогою одержати свідоцтво про авторство на сорт рослин.
5. Автор сорту має право пропонувати назву створеного ним сорту і включати до назви своє ім'я.
6. Автори сорту, який є результатом їх спільної творчої праці, мають однакові права за цим Законом, якщо інше не передбачено письмовим договором між ними.
7. Особа, визнана автором сорту, має право:
 - а) перешкоджати іншим особам привласнювати та спотворювати його авторство;
 - б) вимагати не розголошувати його ім'я як автора сорту і не зазначати його у публікаціях;
 - в) вимагати зазначення свого імені під час використання сорту, якщо це практично можливо.

Цей перелік особистих немайнових прав автора не є вичерпним.

8. У разі перегляду складу авторів за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як автори, а також осіб, не зазначених у заявці як автори, вносяться зміни до відповідних документів у встановленому порядку за умови надходження клопотання до прийняття рішення про державну реєстрацію прав на сорт.

Стаття 38. Право на поширення сорту в Україні

1. Право на поширення сорту в Україні виникає з дня прийняття рішення про державну реєстрацію майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту. Щодо сортів родів і видів, не віднесених до переліку родів і видів, сорти яких проходять експертизу на придатність сорту для поширення, що

затверджується Компетентним органом, рішення про державну реєстрацію прав на сорт є одночасно рішенням про державну реєстрацію сорту.

Власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту має право передати своє право на поширення сорту на підставі договору будь-якій особі.

2. Сорти, не внесені до Реєстру сортів рослин України, забороняється поширювати в Україні, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 39. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин

1. Майновими правами інтелектуальної власності на сорт рослин є право володільця патенту на використання сорту та виключне право на дозвіл чи заборону використання сорту іншими особами.

2. Виключне право на дозвіл чи заборону використання сорту полягає в тому, що ніхто без дозволу володільця патенту не може здійснювати щодо посадкового матеріалу сорту такі дії:

- а) виробництво або відтворення (з метою розмноження);
- б) доведення до кондиції з метою розмноження;
- в) пропонування до продажу;
- г) продаж або інший комерційний обіг;
- д) вивезення за межі митної території України;
- е) ввезення на митну територію України;
- є) зберігання для будь-якої із цілей, зазначених у пунктах "а" - "е" цієї частини.

Володільць патенту може зумовити дозвіл певними умовами та обмеженнями.

З урахуванням положень статті 44 цього Закону дії, зазначені в пунктах "а" - "є" цієї статті відносно зібраного матеріалу сорту, отриманого в результаті використання без дозволу посадкового матеріалу сорту, потребують дозволу володільця патенту, якщо в останнього не було можливості скористатися своїм правом щодо посадкового матеріалу сорту.

З урахуванням положень статті 44 цього Закону дії, зазначені в пунктах "а" - "є" цієї статті щодо продукту, виготовленого безпосередньо із зібраного матеріалу сорту, отриманого в результаті використання без дозволу зібраного матеріалу сорту, потребують дозволу володільця патенту, якщо в останнього не було

можливості скористатися своїм правом щодо зібраного матеріалу сорту.

3. Положення частини другої цієї статті застосовуються і щодо сорту:

а) який є похідним в основному від сорту володільця патенту (суттєво успадковує ознаки сорту володільця патенту), за умови, що сорт володільця патенту не є похідним в основному від іншого сорту;

б) який нечітко відрізняється від сорту володільця патенту;

в) виробництво якого потребує багаторазового використання сорту володільця патенту.

4. Похідним в основному від іншого сорту (вихідного сорту) вважається сорт, який хоч явно і відрізняється від вихідного сорту, але:

а) зберігає прояв основних ознак, породжених генотипом чи певною комбінацією генотипів вихідного сорту;

б) відповідає генотипу чи комбінації генотипів вихідного сорту, за винятком відмінностей, зумовлених походженням;

в) похідні в основному сорти можуть бути отримані шляхом відбору природно індукованого мутанта чи соматоклонового варіанта або шляхом відбору рослин вихідного сорту, зворотним схрещуванням або методом генної інженерії.

5. Майнові права володільця патенту можуть бути предметом застави і використовуватись у спільній діяльності, зокрема, бути внеском до статутного фонду чи майна юридичної особи, та бути предметом іншого комерційного обігу, що не заборонений законом.

6. Свої майнові права володільця патенту реалізує на власний розсуд, але при цьому не повинні порушуватись майнові права володільців патентів на інші сорти.

7. Права інтелектуальної власності на сорт рослин, які належать кільком особам спільно, здійснюються за договором між ними. У разі відсутності такого договору права інтелектуальної власності на сорт рослин, які належать кільком особам, здійснюються ними спільно.

Стаття 39-1. Майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин

1. Майновим правом інтелектуальної власності на поширення сорту рослин є право його володільця на поширення сорту і на дозвіл чи заборону поширення

сорту іншими особами.

2. Право на дозвіл чи заборону поширення сорту полягає в тому, що без дозволу власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин не можуть здійснюватися щодо посадкового матеріалу сорту такі дії:

а) пропонування до продажу;

б) продаж або інший комерційний обіг;

в) зберігання для будь-якої із цілей, зазначених у пунктах "а" і "б" цієї частини.

Стаття 40. Передача (відчуження) майнових прав на сорт і передача права на використання сорту

1. Володілець патенту має право передати свої майнові права на сорт на підставі договору будь-якій особі, яка стає його правонаступником.

2. Володілець патенту має право заповісти свої майнові права на сорт у спадщину.

3. Володілець патенту може видати будь-якій особі дозвіл (ліцензію) на використання сорту на підставі ліцензійного договору. За ліцензійним договором володілець патенту (ліцензіар) передає право на використання сорту іншій особі (ліцензіату), яка бере на себе зобов'язання вносити ліцензіару обумовлені договором платежі і здійснювати інші дії, передбачені ліцензійним договором.

{Абзац другий частини третьої статті 40 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

{Абзац третій частини третьої статті 40 виключено на підставі Закону № 311-V від 02.11.2006}

4. Упродовж строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин володілець патенту має право в установленому порядку подати до Компетентного органу для офіційної публікації заяву про готовність надати дозвіл будь-якій особі на використання сорту (відкриту ліцензію). У цьому разі збір за підтримання чинності виключного права володільця патенту зменшується на 50 відсотків починаючи з року, наступного за роком опублікування такої заяви.

Якщо жодна особа не заявила володільцю патенту про свої наміри щодо використання сорту і не виявила бажання укласти ліцензійний договір, він може подати письмове клопотання про відкликання своєї заяви. У такому разі збір за підтримання чинності виключного права володільця патенту вноситься у

повному розмірі, починаючи з року, наступного за роком опублікування такого клопотання.

5. Ліцензійний договір та договір про передачу майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

6. Видача ліцензії на використання сорту та передача майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин вважаються дійсними для третіх осіб з дати публікації відомостей про це в офіційному виданні, яка здійснюється на підставі занесення відповідних відомостей до Реєстру патентів.

За внесення зазначених відомостей до Реєстру патентів та змін до них за ініціативою сторін договору сплачуються збори.

7. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, що належать юридичній особі, яка ліквідується, можуть бути передані (відчужені) іншій юридичній особі у встановленому законом порядку.

Стаття 41. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин

1. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин обмежується строком, установленим цим Законом, та підтримується за умови сплати збору за її підтримання.

2. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин починається з наступного дня після дати державної реєстрації права та закінчується в останній день:

а) тридцять п'ятого календарного року, що відліковується з 1 січня року, наступного за роком державної реєстрації цих прав, для сортів деревних та чагарникових культур і винограду;

б) тридцятого календарного року, що відліковується з 1 січня року, наступного за роком державної реєстрації цих прав, для всіх інших сортів.

3. Після завершення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, а також його дострокового припинення чи відмови від них, відповідно до положень статей 50 і 51 цього Закону, цей сорт стає суспільним надбанням і його може вільно використовувати будь-яка особа, з урахуванням положень частин другої і третьої статті 38 цього Закону.

Стаття 42. Збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин та підтримання чинності майнового права

інтелектуальної власності на поширення сорту рослин

1. Збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин або чинності майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин сплачується за кожний рік починаючи з календарного року, наступного за роком державної реєстрації прав. Збір за наступний рік сплачується протягом чотирьох останніх місяців поточного календарного року. Збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин або чинності майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин у першому календарному році, наступному за роком державної реєстрації, може бути сплачено також протягом перших чотирьох місяців цього року.

2. Чинність прав припиняється з першого дня року, за який збір не сплачено.

3. Збір за підтримання чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин може бути сплачено протягом дванадцяти місяців після закінчення встановленого строку. У цьому випадку розмір збору збільшується на п'ятдесят відсотків. При сплаті збору чинність прав відновлюється з наступного дня після внесення відомостей про це до Реєстру патентів.

При сплаті збору чинність права на поширення сорту відновлюється з наступного дня після внесення відомостей про це до Реєстру сортів з урахуванням положень статті 50-1.

4. Якщо встановлений збір не сплачено протягом зазначених дванадцяти місяців, в офіційному виданні публікується інформація про припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин або майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин.

Стаття 43. Примусова ліцензія на використання сорту

1. Примусова ліцензія на використання сорту дає право особі, яка її отримує, використовувати сорт без дозволу володільця патенту. Видавати примусові ліцензії на використання сортів можуть Кабінет Міністрів України і суд.

2. Примусова ліцензія може бути тільки невиключною, з визначенням обсягу використання сорту, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди володільцю патенту.

3. Кабінет Міністрів України може видати на строк до чотирьох років примусову ліцензію визначеній ним особі з мотивів надзвичайної суспільної необхідності та за умови воєнного чи надзвичайного стану з виплатою відповідної компенсації володільцю патенту. При цьому Кабінет Міністрів України може вимагати від

володільця патенту надати на прийнятних фінансових умовах у розпорядження ліцензіата матеріал для розмноження сорту в обсягах, достатніх для належного здійснення прав, наданих примусовою ліцензією.

Видача Кабінетом Міністрів України примусової ліцензії може бути оскаржена до суду.

4. Якщо після трьох років від дати державної реєстрації чи від дати, коли використання сорту було припинено, сорт в Україні не використовується або використовується у незначних обсягах і будь-яка особа звертається до володільця патенту з пропозицією укладання ліцензійного договору, а володілець патенту без поважних причин відмовляє, ця особа може звернутися до суду з позовною заявою про видачу їй примусової ліцензії на використання сорту.

Якщо володілець патенту не доведе, що факт невикористання сорту чи відмова у видачі ним ліцензії зумовлені поважними причинами, а особа-позивач доведе, що вона у фінансовому і в усіх інших відношеннях у змозі компетентно та ефективно здійснювати права, надані ліцензією, примусову ліцензію може бути надано за рішенням суду на строк до чотирьох років.

5. Ліцензіат сплачує за видачу йому примусової ліцензії державне мито.

Стаття 44. Дії, які не визнаються порушенням майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин

Використання сорту без згоди (дозволу) володільця патенту не визнаються порушеннями майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин у випадках, на які поширюються:

- а) вичерпання виключного права володільця патенту;
- б) право попереднього користування і право при відновленні прав на сорт;
- в) обмеження дії виключного права володільця патенту.

Стаття 45. Вичерпання майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин

1. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин не поширюються на дії щодо будь-якого матеріалу його сорту або сорту, на який поширюються положення частини третьої статті 39 цього Закону, і одержаного безпосередньо з них продукту в разі їх збуту на території України володільцем патенту чи за його згодою, якщо такі дії:

- а) не спрямовані на наступне розмноження зазначеного сорту;
- б) не пов'язані з експортом посадкового матеріалу сорту до країни, в якій не охороняються майнові права інтелектуальної власності на сорти роду чи виду рослин, до якого належить зазначений сорт, крім експорту зібраного матеріалу, призначеного виключно для споживання.

Статтю 46 виключено

Стаття 47. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин

1. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин не поширюються на дії будь-якої особи з посадковим матеріалом сорту, що охороняється, передбачені положеннями частини другої статті 39 цього Закону, якщо вони здійснені:

- а) як приватні та з некомерційними цілями;
- б) в експериментальних цілях;
- в) з метою створення інших сортів на основі сорту, що охороняється, крім випадків, передбачених положеннями частин третьої та четвертої статті 39 цього Закону.

2. Будь-яка особа має право розмножувати у своєму господарстві, що не вважається порушенням майнових прав володільця патенту та власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту, для власних потреб зібраний матеріал, одержаний нею у своєму господарстві шляхом вирощування сорту, що охороняється, чи сорту, на який поширюється дія частини третьої статті 39 цього Закону, за умови належності сорту до одного з таких ботанічних родів і видів:

Боби (*Vicia faba* L. var. *minor*; var. *major* Harz);

Горох посівний (*Pisum sativum* L.);

Горошок посівний (вика) (*Vicia sativa* L.);

Жито посівне (*Secale cereale* L.);

Картопля (*Solanum tuberosum* L.);

Конюшина олександрійська (*Trifolium alexandrinum* L.);

Конюшина перевернута (персидська) (*Trifolium resupinatum* L.);

Люпин жовтий (*Lupinus luteus* L.);

Люцерна посівна (*Medicago sativa* L.);

Льон низький (олійний) (*Linum humile* Mill.), включаючи льон звичайний (довгунець) (*Linum usitatissimum* L.);

Нут звичайний (*Cicer arietinum* L.);

Овес посівний (*Avena sativa* L.);

Очеретянка канарська (*Phalaris canariensis* L.);

Пажитниця багатоквітка (райграс) (*Lolium multiflorum* Lam.);

Пшениця м'яка (*Triticum aestivum* L. emend. Fiori et Paol.);

Пшениця спельта (*Triticum spelta* L.);

Пшениця тверда (*Triticum turgidum* L. subsp. *durum* (Desf.) Husn.);

Ріпак (*Brassica napus* L. *oleifera*);

Редька (*Raphanus sativus* L.);

Рис посівний (*Oriza sativa* L.);

Тритикале (*Triticosecale*);

Ячмінь звичайний (*Hordeum vulgare* L.).

3. Умови дотримання законних інтересів володільця патенту щодо зазначених у частині другій цієї статті ботанічних родів і видів визначаються Кабінетом Міністрів України за такими принципами:

а) розміри земельної ділянки не обмежуються;

б) зібраний матеріал може доводитись до посівних кондицій з метою розмноження власником господарства або через надання послуг;

в) власник малого господарства не сплачує винагороду володільцю патенту (під власником малого господарства тут слід розуміти власника господарства, що вирощує зібраний матеріал на площі, яка не перевищує площу, необхідну для виробництва 92 тонн зернових);

г) інші власники господарств, що використовують сорт, зобов'язані сплачувати володільцю патенту за взаємним договором винагороду, яка повинна бути

нижчою від тієї, що сплачується згідно з ліцензійною угодою за розмноження того ж сорту в тому ж регіоні.

4. Контроль за виконанням цієї статті та виданих відповідно до неї правил здійснює лише володільць патенту, а власники зазначених у цій частині статті господарств та особи, що надають їм послуги, зобов'язані надавати володільцю патенту на його запит відповідну інформацію щодо використання сорту. Така інформація може надаватися також офіційними особами, якщо вона отримана під час виконання ними своїх обов'язків.

Стаття 48. Обов'язки володільця патенту та власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту

1. Володільць патенту та власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту повинні добросовісно користуватися своїми майновими правами.

2. Володільць патенту протягом усього терміну чинності патенту або за відсутності володільця патенту - власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту забезпечує збереженість сорту чи його вихідних компонентів.

3. На запит Компетентного органу або експертного закладу володільць патенту або за відсутності володільця патенту - власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту зобов'язаний надати інформацію, документи, матеріал, зразки сорту, що охороняється (у тому числі батьківські компоненти сорту), з метою:

а) перевірки збереженості сорту;

б) визначення та оновлення офіційного зразка сорту;

в) проведення порівняльної експертизи між сортами;

г) визначення відповідності сорту морфологічним ознакам, визначеним при його реєстрації.

4. Компетентний орган може зобов'язати володільця патенту зберігати офіційний зразок об'єкта заявки.

Стаття 49. Обов'язки щодо використання назви сорту

1. Будь-яка особа, яка використовує посадковий матеріал сорту, повинна застосовувати назву цього сорту навіть після закінчення строку дії правової охорони на нього.

2. При використанні сорту дозволяється поєднувати його назву зі знаками для товарів і послуг та зазначенням походження товарів. У цьому разі назва сорту повинна бути легко пізнаною.

Розділ V. ПРИПИНЕННЯ ЧИННОСТІ МАЙНОВИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТ РОСЛИН ТА ВИЗНАННЯ ЇХ НЕЧИННИМИСтаття 50.

Дострокове припинення чинності майнових прав на сорт

1. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин і патенту, що засвідчує це право, припиняється достроково у разі відмови володільця патенту від нього у порядку, визначеному статтею 51 цього Закону.

2. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин припиняється достроково у разі несплати збору за підтримання його чинності, відповідно до положень статті 42 цього Закону.

3. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин може бути припинена достроково Компетентним органом:

а) за заявою будь-якої особи про втрату однорідності чи стабільності сорту внаслідок незабезпечення його збереженості власником сорту і підтвердження в установленому порядку факту цієї втрати;

б) у разі ненадання володільцем патенту вчасно на вимогу Компетентного органу інформації, документів, матеріалів, зразків сорту, необхідних для перевірки однорідності чи стабільності сорту;

в) у разі ненадання вчасно на вимогу Компетентного органу пропозиції щодо нової назви сорту.

4. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин припиняється з підстав, зазначених у частині третій цієї статті, наступного дня після внесення відомостей про це до Реєстру патентів.

5. У разі усунення підстав, зазначених у частині третій цієї статті, з яких припинена чинність майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, вона відновлюється наступного дня після внесення відомостей про це до Реєстру патентів.

6. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин відповідно до положень частини третьої цієї статті може бути оскаржене до суду.

Стаття 50-1. Припинення чинності майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин

1. Чинність майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин і свідоцтва про державну реєстрацію сорту, що його засвідчує, припиняється в разі відмови власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин від підтримування сорту в Реєстрі сортів рослин України.
 2. Чинність майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин припиняється в разі несплати збору за підтримування чинності права в Реєстрі сортів рослин України відповідно до положень статті 42 цього Закону.
 3. Чинність майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин може бути припинена Компетентним органом:
 - а) у разі відсутності первинного насінництва сорту;
 - б) у разі втрати сортом однорідності чи стабільності внаслідок незабезпечення його збереженості володільцем патенту чи підтримувачем сорту і підтвердження в результаті перевірки збереженості сорту факту цієї втрати;
 - в) у разі порушення власником майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин умов підтримування господарського обігу сорту відповідно до положень статті 38 цього Закону.
 4. Чинність майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин припиняється з підстав, зазначених у частині третій цієї статті, після внесення відомостей про це до Реєстру сортів рослин України.
 5. Після припинення чинності майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин дозволяється поширення сорту до 30 червня третього року, що відліковується від дати припинення.
 6. У разі усунення підстав, зазначених у частині третій цієї статті, з яких припинено майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин, воно відновлюється за умови підтвердження сортом придатності для поширення в Україні, відповідно до вимог статті 14 цього Закону, з проведенням однорічного циклу кваліфікаційної експертизи за клопотанням власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин або будь-якої особи, що має можливості для підтримування господарського обороту сорту (підтримувача сорту).
- Чинність майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин і свідоцтва про державну реєстрацію сорту, що його засвідчує, відновлюється після внесення відомостей про це до Реєстру сортів рослин України.

Стаття 51. Відмова від майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин

1. Володілець патенту має право відмовитися від майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин і патенту, що засвідчує ці права, шляхом подання письмового повідомлення до Компетентного органу.
2. Відмова від майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин і патенту з боку одного із володільців патенту не призводить до припинення дії прав і патенту - вони залишаються власністю інших співвласників сорту.
3. Відмова від прав і патенту набирає чинності від дати отримання Компетентним органом письмового повідомлення, на підставі чого вносяться зміни до Реєстру патентів і здійснюється публікація в офіційному виданні Компетентного органу.
4. Володілець патенту, який має намір відмовитися від майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин і патенту і водночас не є автором сорту (селекціонером), зобов'язаний повідомити автора про цей намір. У цьому випадку автор сорту має переважне право на одержання майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин і патенту впродовж трьох місяців від дати отримання ним повідомлення.
5. Якщо є чинним будь-який ліцензійний договір із володільцем патенту, відмова від майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин і патенту можлива тільки за умови згоди ліцензіата, якщо інше не передбачено договором.

Стаття 52. Визнання права на сорт недійсним

1. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин можуть бути визнані недійсними повністю або частково в судовому порядку в разі, якщо:
 - а) сорт не був відмінним на дату, на яку заявка вважається поданою;
 - б) сорт не був новим на дату, на яку заявка вважається поданою;
 - в) за умови набуття майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин головним чином на підставі інформації та документів, наданих заявником, сорт не був однорідним чи стабільним на дату, на яку заявка вважається поданою;
 - г) майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин надано особі, яка не має на це права, за умови, що воно не передається особі, яка має на це право.
2. Разом з визнанням майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин недійсними визнаються недійсними в тому ж обсязі державна реєстрація цього права та патент, що його засвідчує.

Якщо майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин визнані недійсними, вони вважаються такими, що з самого початку не мали наслідків, визначених цим Законом.

Розділ VI. ЗАХИСТ ПРАВ НА СОРТСтаття 53. **Порушення прав на сорт**

1. Привласнення авторства є порушенням особистих немайнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин.

2. Вчинення без дозволу особи, яка має майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, будь-яких дій по відношенню до цього сорту, що потребують дозволу згідно з положеннями статті 39 цього Закону, вважаються порушенням майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин.

3. Порушення прав на сорт тягнуть за собою відповідальність згідно із законами України.

4. Особа, права якої на сорт порушені, може вимагати:

а) припинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення його права відносно становища, що існувало до порушення права;

б) стягнення завданих збитків, включаючи не одержані доходи;

в) відшкодування моральної шкоди;

г) вжиття інших передбачених законодавством заходів, пов'язаних із захистом прав на сорти.

Вимагати поновлення порушених прав володільця патенту може також особа, яка має право на використання сорту за ліцензійним договором, якщо інше не передбачено цим договором.

5. Особа, яка порушила права на сорт, зобов'язана на вимогу особи, якій належать ці права, припинити порушення права і відшкодувати завдані збитки.

Стаття 54. Спори, що розв'язуються у судовому порядку

1. Особа, права якої на сорт порушені, може звернутися до суду за захистом цих прав.

2. Спори з будь-яких питань щодо відносин, врегульованих цим Законом, можуть розв'язуватися судами.

3. Суди відповідно до їх компетенції розглядають спори про:

- а) виникнення прав на сорт і їх державну реєстрацію;
- б) сорти, створені у зв'язку з виконанням службових обов'язків або за дорученням роботодавця;
- в) авторство на сорт;
- г) винагороду авторам;
- д) укладання та виконання ліцензійних договорів;
- е) визначення володільця патенту;
- є) визнання прав на сорт недійсними;
- ж) дострокове припинення прав;
- з) порушення особистих немайнових і майнових прав на сорт;
- и) визнання сорту придатним для використання в Україні тощо.

Стаття 55. Відповідальність за порушення прав на сорти

1. Суд має право ухвалити рішення про:

- а) відшкодування моральної (немайнової) шкоди, заподіяної порушенням прав на сорт, з визначенням розміру відшкодування;
- б) відшкодування збитків, завданих порушенням майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин;
- в) стягнення із порушника отриманого внаслідок порушення прав на сорт доходу, включаючи втрачену володільцем патенту вигоду;
- г) стягнення компенсації, що визначається судом у розмірі від 10 до 50000 мінімальних заробітних плат, з урахуванням того, чи було вчинене порушення без умислу чи навмисно, замість відшкодування збитків або стягнення доходу;
- д) припинення дії, яка створює загрозу порушення прав на сорт.

2. Суд може постановити рішення про накладення на порушника штрафу у розмірі 10 відсотків суми, присудженої судом на користь позивача. Сума штрафів передається у встановленому порядку до Державного бюджету України.

3. Суд може постановити рішення про:

а) вилучення з комерційного обігу чи конфіскацію незаконно одержаного відповідачем будь-якого матеріалу сорту та продукту, отриманого безпосередньо з нього (матеріал та продукт сорту, добросовісно набуті іншими особами, конфіскації не підлягають);

б) вилучення чи конфіскацію матеріалів і/або обладнання, які були значною мірою використані для незаконного виробництва матеріалу сорту.

Розділ VII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ **Стаття 56. Державне мито та збори**

1. Розмір та порядок сплати державного мита, передбаченого цим Законом, установлюються законодавством. Кошти, одержані від сплати державного мита, зараховуються до Державного бюджету України і спрямовуються на заходи з реалізації державної політики у сфері охорони прав на сорти рослин, зокрема на сплату членського внеску України до бюджету Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин.

2. Розмір передбачених цим Законом зборів та порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. Збори сплачуються до державного бюджету та використовуються на покриття витрат за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин.

{Частина четверту статті 56 виключено на підставі Закону № 5462-VI від 16.10.2012}

Стаття 57. Державне стимулювання створення та використання нових сортів

1. Держава стимулює створення нових сортів рослин, встановлює авторам сортів (селекціонерам) пільгові умови оподаткування та кредитування, надає їм інші пільги відповідно до чинного законодавства.

2. Авторам високоефективних широко поширених в Україні сортів може присвоюватися почесне звання "Заслужений селекціонер України".

Розділ VIII. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ **Стаття 58. Правовий статус патентів, виданих до введення у дію цього Закону**

Чинні патенти України на сорти рослин, видані відповідно до законодавства, що діяло до введення в дію цього Закону, прирівнюються за правовим статусом до патентів, виданих згідно з цим Законом.

Стаття 59. Чинність виданих до набрання чинності цим Законом авторських свідоцтв

Авторські свідоцтва СРСР на сорти рослин, а також видані до набрання чинності цим Законом на підставі Постанови № 935 Кабінету Міністрів України від 22 листопада 1993 року авторські свідоцтва України на сорти рослин є чинними. Зазначені авторські свідоцтва можуть бути безоплатно обмінені на свідоцтва про авторство на сорт, визначені цим Законом.

Стаття 60. Особливості незавершеної до набрання чинності цим Законом експертизи заявки про видачу патенту на сорт рослин

Експертиза заявки про видачу патенту на сорт рослин, що не завершена до набрання чинності цим Законом, проводиться у подальшому в порядку, встановленому цим Законом. У цьому разі визначається відповідність сорту умовам патентоспроможності, встановленим законом, що був чинним на дату подання заявки.

Розділ ІХ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 липня 2002 року.

2. Протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом роди і види сортів рослин, на які поширюється право власника сорту, можуть бути обмежені Кабінетом Міністрів України відповідно до Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин, учасницею якої є Україна.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону.

4. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

5. Внести до підпункту "у" пункту 6 статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 "Про державне мито" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113; 2002 р., № 6, ст.43)

в абзаці першому слова "і за дії, пов'язані з підтриманням чинності патентів на сорти рослин" виключити;

абзаци чотирнадцятий - тридцять третій замінити двома абзацами такого змісту:

"за реєстрацію права на сорт

- 1,0 неоподаткованого мінімуму доходів громадян;

за видачу примусової ліцензії на право використання сорту

- 3,0 неоподаткованого мінімуму доходів громадян".

Президент України

Л.КРАВЧУК

м. Київ

21 квітня 1993 року

№ 3116-ХІІ

Закон чинний. Актуальність перевірено 10.02.2021